

Petefészek elváltozások differenciál diagnosztikája CA125, HE4 és IOTA ultrahang kritériumok alapján

Krasznai Zoárd, Erdődi Balázs, Ördög Lilla

Debreceni Egyetem KK Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika, Debrecen

Bevezetés: Élete során a nők 20%-ában detektálnak valamilyen ovariális terimét, minden tizedik nő pedig műtetre is kerül ezek miatt. Bár az elváltozások legnagyobb része benignusnak bizonyul (cysta, endometriosis) a petefészekrák magas mortalitása és a korai tüneteinek hiánya a gyanú esetén is indokolja az invazív beavatkozást. A műtét típusának és progresszivitási szint szerinti helyének megválasztásában vagy a beavatkozás esetleges halasztásában a komplex preoperatív diagnosztikának kiemelt jelentősége van. Ebben a képlet ultrahang jellemzői mellett a tumormarkerek eredményeire támaszkodhatunk.

Betegek, módszer: Anyagunkban a DEOEC Női Klinikán 2009.11.17. és 2013.11.16. között petefészek terime miatt operált 295 nőbeteg adatait dolgoztuk fel, akiknél a preoperatív kivizsgálás során ultrahang-, CA125 és HE4 vizsgálat, illetve a műtétnél szövettani mintavétel is történt. Az UH leletek értékelése Timmerman és mtsai (2008) által leírt IOTA kritériumok szerint történt, illetve ahol az UH vizsgáló endometriosisra specifikus képet írt le azt külön értékeltük. A szövettan 71 esetben iga-

zolt malignitást (ebből 16 I. std., 4 borderline, ill. 7 nem petefészekhám eredetű daganatot), a 224 benignomából endometriosis 96 esetben fordult elő. Vizsgálatunk során a preoperatív CA125, HE4 tumormarkerek, illetve az UH eredmények specificitását és szenzitivitását, pozitív és negatív prediktív értékét vizsgáltuk.

Eredmények: Az UH vizsgálattal a terime 33 esetben nem volt klasszifikálható, önmagában elsősorban a malignitás kizárására bizonyult alkalmasnak, a PPV 0.68, a NPV 0.94 volt. A CA125 eredmény önmagában 88%-os szenzitivitással 45%-os specificitás mellett jelezte a malignus elváltozást, míg a HE4 55%-os szenzitivitás mellett 90%-os specificitással detektálta a malignómákat. A két marker együttes alkalmazása az UH-gal nem differenciálható elváltozásoknál 100%-os PPV és 93%-os NPV értékkel nagyon hatékonyan bizonyult. Az endometriosis detektálására az 52%-os szenzitivitású UH-nál érzékenyebbnek bizonyult a két marker együttes alkalmazása, 69%-os szenzitivitással.